



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 602/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Poľská republika; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Poľská republika, a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Poľská republika, zastúpených advokátom JUDr. Dušanom Remetom, Masarykova 2, Prešov, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 26/2014 a jeho rozsudkom z 24. februára 2015 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sžo 77/2015 a jeho rozsudkom z 31. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľ 1“), [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 2“) a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 3“, spolu všetci ďalej „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 S 26/2014 (ďalej aj „napadnutý postup krajského súdu“) a jeho rozsudkom z 24. februára 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Sžo 77/2015 (ďalej aj „napadnutý postup najvyššieho súdu“) a jeho rozsudkom z 31. mája 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že žalobami z 10. marca 2014 sa sťažovateľ 1 domáhal na krajskom súde preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutí Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „ústredie“) č. 15326-2/2014-BA z 10. februára 2014 a č. 15519-2/2014-BA z 27. januára 2014. Namietal porušenie svojich subjektívnych práv, ale aj subjektívnych práv sťažovateľov 2 a 3 ako jeho zamestnancov v správnom konaní predovšetkým z dôvodov nedostatočného zistenia skutkového stavu, porušenia zásady dvojinstančnosti administratívneho konania, nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia ústredia, nevydania rozhodnutia v zákonnej lehote, porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a prejudikovania rozhodnutia.

Uzneseniami krajského súdu sp. zn. 1 S 26/2014 a sp. zn. 1 S 28/2014 zo 7. októbra 2014 boli do konania pribratí sťažovateľ 2 a sťažovateľ 3.

Na pojednávaní 24. februára 2015 došlo k spojeniu súdnych konaní vedených pod sp. zn. 1 S 26/2014 a sp. zn. 1 S 28/2014 do jedného súdneho konania vedeného ďalej pod sp. zn. 1 S 26/2014.

Napadnutým rozsudkom krajského súdu bola žaloba sťažovateľa 1 zamietnutá a konania o žalobách sťažovateľov 2 a 3 boli zastavené. Krajský súd poukázal najmä na to, že podľa jeho názoru sťažovateľ 1 namietal v žalobe porušenie iných ako svojich subjektívnych práv, v dôsledku čoho je jeho žaloba nedôvodná. Okrem toho sa vyjadril

k jednotlivým námietkam a tvrdeniam sťažovateľov a zaujal k nim stanoviská, s ktorými sa sťažovatelia nestotožňujú.

3. Na základe odvolania sťažovateľov napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bol odvolaniami napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi 1 potvrdený a vo vzťahu k sťažovateľom 2 a 3 boli ich odvolania odmietnuté.

Podľa názoru sťažovateľov došlo k porušeniu ich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práva dohovoru.

4. Sťažovatelia predovšetkým poukazujú na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobných veciach. Z týchto napríklad vyplýva, že Sociálna poisťovňa, pobočka Košice (ďalej len „pobočka“), ale ani ústredie nemali právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k osobám v rovnakom postavení, v akom sa nachádzajú sťažovatelia. Ďalej podľa doterajšej judikatúry nebolo možné najvyšším súdom rozhodnúť vo veci bez toho, aby došlo najprv k zodpovedaniu príslušných prejudiciálnych otázok zo strany Súdneho dvora Európskej únie. Podľa sťažovateľov nezohľadnenie judikatúry samo osebe preukazuje porušenie označených práv.

5. V súvislosti s argumentmi najvyššieho súdu a krajského súdu, najmä čo do zisťovania skutkového stavu veci, poukazujú sťažovatelia na to, že príslušná inštitúcia sociálneho zabezpečenia v Poľskej republike (Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ZUS, ďalej len „ZUS“) určila, že uplatniteľnou legislatívou je v zmysle európskeho práva (čl. 16 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/709 a čl. 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004) slovenská legislatíva. Ústredie to akceptovalo vydaním príslušného formuláru, a preto sa na sťažovateľov 2 a 3 hľadelo ako na zamestnancov vykonávajúcich zamestnaneckú činnosť na území Slovenskej republiky. V neskoršom období ústredie nariadilo preveriť reálny výkon činnosti sťažovateľov 2 a 3 na Slovensku, a prípadne rozhodnúť o zániku ich povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, k čomu napokon aj došlo, a to v rozpore so zákonom a so skutočnosťou. Všeobecné súde „odobrili“ zjavne nedostatočne zistený skutočný stav

veci, pričom z rozhodnutí všeobecných súdov vyplývajú výhrady k tomu, že samotní sťažovatelia boli vo vzťahu k zisťovaniu skutočného vzťahu málo činní, pretože nepredložili dôkazy potrebné na preukázanie ich argumentácie. Všeobecné súdy teda v rozpore so zákonom preniesli dôkaznú povinnosť na sťažovateľov. Považujú za neakceptovateľné a nespravodlivé, aby boli nad rámec „súčinnosti“ povinní čokoľvek preukazovať a dokazovať namiesto orgánu verejnej správy, a už vôbec nie v konaní v rámci správneho súdnictva, v ktorom sa rozhoduje zásadne na podklade skutočného stavu veci zisteného v administratívnom konaní.

6. Pokiaľ z napadnutých rozsudkov všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľ 1 nemá na Slovensku registrované sídlo a sťažovatelia 2 a 3 tu reálne nevykonávajú žiadnu činnosť, ide o závery prijaté bez náležitého zistenia skutočného stavu veci. Podstatná je pritom obsahová náplň zamestnania sťažovateľov 2 a 3, ktorí vykonávajú roznos letákov, ktoré si sťažovateľ 1 preberá v externej obchodnej spoločnosti. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek sú sťažovatelia 2 a 3 kontaktovaní zo strany sťažovateľa 1 (po tom, keď sťažovateľ 1 letáky preberie), ktorý ich poverí roznášaním letákov vo vybraných lokalitách na území Slovenska. Roznášanie letákov kontrolujú aj iní zamestnanci sťažovateľa 1. Zamestnancom sťažovateľa 1 sa navyše vedú aj dochádzkové listy, čo celkom zreteľne preukazuje reálny výkon činnosti sťažovateľov 2 a 3 na Slovensku. Napriek tomu, že sťažovateľ 1 tieto skutočnosti riadne oznámil, pobočka v rámci výkonu kontroly nepristúpila k doplneniu dokazovania, nevyžiadala si ďalšie potrebné doklady, nepristúpila k výsluchu sťažovateľov 2 a 3, ale ani k inému spôsobu preverenia výkonu činnosti sťažovateľov 2 a 3 na Slovensku (napr. vycestovanie na miesto, kde sťažovatelia 2 a 3 aktuálne vykonávajú prácu – roznos letákov, prípadne aj dopyt na adresátov, ktorým sa letáky distribuujú). Dôležité bolo tiež vyžiadanie stanoviska príslušného daňového úradu, keďže sťažovateľ 1 je registrovaným platiteľom dane z pridanej hodnoty.

7. Podstatné sú podľa sťažovateľov aj niektoré rozhodnutia ústredia, krajského súdu a najvyššieho súdu v iných obdobných veciach, ktoré v uvedených smeroch dávajú za pravdu sťažovateľom, pričom sťažovatelia uvádzajú spisové značky týchto rozhodnutí.

8. Všeobecné súdy podľa sťažovateľov nezohľadnili ani to, že ústredie už vopred (pred vykonaním kontroly u sťažovateľa 1) vedelo o tom, že vydá napadnuté rozhodnutie, ktorým potvrdí rozhodnutie pobočky, pretože už listom z 25. júla 2013 oznámilo ZUS obchodné mená, resp. mená a priezviská zamestnávateľov (vrátane sťažovateľa 1), u ktorých podľa názoru ústredia ide o tzv. schránkové firmy. Teda ústredie už v roku 2013 prijalo záver o tom, že sťažovateľ 1 je tzv. schránkovou firmou, hoci rozhodnutie vydalo až v roku 2014.

9. Rozhodnutím všeobecných súdov podľa sťažovateľov došlo tiež k akceptovaniu nezákonného retroaktívneho rozhodnutia zo strany pobočky a ústredia. Je totiž neprípustné, aby ústredie, resp. pobočka vydala individuálny právny akt, ktorým rozhodne o právach účastníka konania spätne k inému dátumu, než je dátum jeho vydania.

Pobočka a ústredie nedodržali zákonnú 60-dňovú lehotu na rozhodnutie podľa § 210 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a nedošlo ani k jej predĺženiu, ale ani k prerušeniu konania, a preto rozhodnutia pobočky a ústredia sú nezákonné už pre samotné nedodržanie tejto lehoty. Pritom všeobecné súdy nevyhodnotili tento argument sťažovateľov ako dôvodný, resp. ako postačujúci na zrušenie rozhodnutí ústredia a pobočky.

10. Za nezákonné podľa sťažovateľov treba považovať samotné vykonanie kontroly na zistenie skutočnosti, či sťažovatelia 2 a 3 vykonávajú na Slovensku činnosť, pretože toto nepatrí do právomoci pobočky či ústredia. Takúto kontrolu môže uskutočniť iba príslušný inšpektorát práce, ktorý však nezistil žiadne nedostatky.

11. Napokon podľa sťažovateľov došlo aj k porušeniu princípu rovnakého zaobchádzania. Sťažovateľ 1 totiž zamestnáva viacero zamestnancov – poľských občanov, vo vzťahu ku ktorým pri existencii rovnakých podmienok príslušná pobočka nerozhodla o tom, že nepodliehajú slovenskej legislatíve. Týmto bol vo vzťahu k porovnateľným zamestnancom sťažovateľa 1 uplatnený odlišný postup ako vo vzťahu k sťažovateľom 2 a 3.

12. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým postupom a rozsudkom najvyššieho súdu, zruší napadnutý rozsudok najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Taktiež sťažovatelia žiadajú o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, každému z nich v sume po 10 000 €, ako aj o náhradu trov konania.

II.

13. Z napadnutého rozsudku krajského súdu v spore sťažovateľov ako žalobcov proti ústrediu ako žalovanému vyplýva, že ním bola žaloba sťažovateľa 1 zamietnutá, a zároveň konanie o žalobe sťažovateľov 2 a 3 bolo zastavené.

Podľa konštatovania krajského súdu ústredie rozhodnutím č. 15326-2/2014-BA z 10. februára 2014 a rozhodnutím č. 15519-2/2014-BA z 27. januára 2014 potvrdilo rozhodnutia pobočky, podľa ktorých sťažovateľovi 2 ako zamestnancovi sťažovateľa 1 zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti 14. augusta 2013 a sťažovateľovi 3 ako zamestnancovi sťažovateľa 1 zaniklo 31. mája 2013.

Podľa názoru krajského súdu sťažovateľ 1 okrem namietaného nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty netvrdil žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Hoci je pravdou, že pri vydávaní rozhodnutí pobočky a ústredia neboli dodržané procesné lehoty, toto procesné pochybenie nemá vplyv na zákonnosť týchto rozhodnutí. Podľa § 250i ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) pri preskúmvaní zákonnosti postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Zrušením rozhodnutí pobočky a ústredia len z tohto dôvodu by sťažovateľ 1 nedosiahol priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Pokiaľ ide o ďalšie námietky postupu a rozhodnutia ústredia, v týchto chýba uvedenie konkrétnych porušení subjektívnych práv hmotnoprávnej povahy sťažovateľa 1. Rozhodnutiami pobočky a ústredia nemohlo byť zasiahnuté do majetkovej sféry sťažovateľa 1. Z obsahu žaloby je evidentné, že sťažovateľ 1 nenamieta

porušenie vlastných práv, ale porušenie práv zamestnancov. Pritom zamestnancom sťažovateľa 1 nič nebránilo v tom, aby sa samostatnou alebo spoločnou žalobou domáhali svojich subjektívnych práv v zákonnej dvojmesačnej lehote.

V súvislosti s pripustením sťažovateľov 2 a 3 do konania treba poukázať na tú skutočnosť, že podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutie ústredia bolo sťažovateľovi 2 doručené 21. februára 2014 a sťažovateľovi 3 bolo doručené 18. februára 2014, preto ak rozhodnutia žalovaného boli sťažovateľovi 2 a 3 doručené vo februári 2014 a krajský súd rozhodol o ich pripustení vstupu do konania na strane žalobcu 7. októbra 2014, pričom tieto uznesenia nadobudli právoplatnosť 28. októbra 2014 a 4. novembra 2014, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že žaloby sťažovateľov 2 a 3 boli podané oneskorene.

14. Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že ním bol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdený, pričom odvolania sťažovateľov 2 a 3 boli odmietnuté.

Podľa názoru najvyššieho súdu vzhľadom na judikatúru žalobu podľa § 247 a nasl. OSP môže podať len ten, kto bol správnym rozhodnutím ukrátený na svojich právach, a nie iba na svojom záujme. V správnom súdnictve sa poskytuje ochrana iba subjektívnym právam žalobcu. Najvyšší súd sa plne stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého rozhodnutiami ústredia a pobočky nebolo zasiahnuté do majetkovej sféry sťažovateľa 1, pričom z obsahu žaloby je jednoznačné, že sťažovateľ 1 nenamietal porušenie svojich subjektívnych práv, ale porušenie práv zamestnancov, pretože okrem nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia žiadne iné porušenie jeho subjektívnych práv netvrdil. Najvyšší súd považoval za správny aj ten názor krajského súdu, podľa ktorého nedodržanie procesných lehôt nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí. Závery krajského súdu o tom, že sťažovateľ 1 nebol aktívne hmotnoprávne legitimovanou osobou, sú správne. Pokiaľ žalobu zamietol, rozhodol správne, pretože sťažovateľ 1 nenamietal porušenie vlastných subjektívnych práv, ale práv sťažovateľov 2 a 3 – jeho zamestnancov.

Pokiaľ ide o odvolania sťažovateľov 2 a 3, tieto bolo potrebné odmietnuť. V zmysle § 250 ods. 1 OSP sú účastníkmi konania žalobca a žalovaný. Žalobu však podal iba

sťažovateľ 1, a preto len on bol žalobcom. Sťažovatelia 2 a 3, aj keď ich krajský súd označil ako žalobcov 2 a 3, v skutočnosti žalobu nepodali a do konania boli len pribratí uzneseniami krajského súdu, preto je potrebné nahliadať na nich ako na pribratého účastníka konania, ktorý nemá postavenie vedľajšieho účastníka konania. Keďže piata časť Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitnú úpravu pribratia ďalších účastníkov do konania, § 92 ods. 1 OSP nie je na správne súdnictvo aplikovateľný. Ustanovenie § 250 ods. 1 OSP je vo vzťahu k pribratému účastníkovi konania potrebné vykladať tak, že ide predovšetkým o zabezpečenie práva takého účastníka byť informovaný o prípadnej zmene v jeho právach a povinnostiach, ktorá môže byť spôsobená prípadným zrušením žalobou napadnutého rozhodnutia. Sťažovatelia 2 a 3 boli do konania pribratí z dôvodu, že by ako zamestnanci a účastníci správneho konania mohli byť dotknutí prípadným zrušením rozhodnutia ústredia. Keďže sťažovatelia 2 a 3 môžu mať v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku iba postavenie pribratého účastníka konania, nie sú osobou oprávnenou podať odvolanie. Na základe uvedeného bolo potrebné podľa § 218 ods. 1 písm. b) v spojení s § 246c ods. 1 OSP odvolania sťažovateľov 2 a 3 odmietnuť.

III.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

17. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru smeruje proti napadnutému postupu a rozsudku krajského súdu, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľov podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovatelia právo podať odvolanie proti rozsudkom krajského súdu aj využili.

18. Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru smeruje proti napadnutému postupu a rozsudku najvyššieho súdu. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

19. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri

predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

21. Vo veci sťažovateľa 1 najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom zároveň odmietol odvolania sťažovateľov 2 a 3.

Potvrdzujúca časť rozsudku je založená na konštatovaní, že sťažovateľ 1 v konaní nenamietal porušenie vlastných subjektívnych práv, ale porušenie práv svojich zamestnancov, na čo nebol aktívne legitimovaný. Jedinou výnimkou bola námietka sťažovateľa 1, podľa ktorej pobočka, ale ani ústredie nerozhodli v zákonnej 60-dňovej lehote, ktorú však všeobecné súdy považovali za irelevantnú s poukazom na to, že toto preukázané porušenie práva nezakladalo takú vadu konania, ktorá by mohla mať vplyv na zákonosť vydaného rozhodnutia.

Vo vzťahu k sťažovateľom 2 a 3 vychádzal najvyšší súd z toho, že títo v skutočnosti žiadnu žalobu nepodali a do konania boli len pribratí uzneseniami krajského súdu. Ustanovenie § 250 ods. 1 OSP je vo vzťahu k pribratému účastníkovi konania potrebné

vykladať tak, že ide predovšetkým o zabezpečenie práva takého účastníka byť informovaný o prípadnej zmene v jeho právach a povinnostiach, ktorá môže byť spôsobená eventuálnym zrušením žalobou napadnutého rozhodnutia, preto sťažovatelia 2 a 3 nie sú osobami oprávnenými podať odvolanie.

22. Z pohľadu ústavného súdu prichodí v zásadnej rovine konštatovať, že sťažovatelia v podanej sťažnosti s uvedenými rozhodujúcimi závermi najvyššieho súdu vôbec nijako nepolemizujú, a teda ani sa len nepokúšajú správnosť týchto záverov napadnúť. Opakujú argumentáciu uplatnenú pred všeobecnými súdmi, ktorá sa týka vecného posúdenia ich práv a ktorou sa najvyšší súd nijako nezaoberal.

Nie je úlohou ústavného súdu, aby nedostatočnú procesnú aktivitu sťažovateľov vyvažoval tým, že by sa snažil „domyslieť si“ argumenty, ktoré by mohli spochybniť správnosť záverov najvyššieho súdu.

23. V závere je potrebné vo vzťahu k sťažnosti sťažovateľov zdôrazniť, že najvyšší súd (s výnimkou námietky nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty) sa uplatnenými žalobnými argumentmi sťažovateľov vôbec nezaoberal, pretože dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie sťažovateľa 1, resp. k záveru, že sťažovatelia 2 a 3 sa žalobcami nestali, keďže žiadnu žalobu nepodali (do konania boli iba pribratí). Za tohto stavu sa sťažovatelia mali zamerať v sťažnosti podanej ústavnému súdu v prvom rade na uplatnenú argumentáciu najvyššieho súdu a podrobne objasniť, prečo nepovažujú za možné s ňou súhlasiť, čo sa však nestalo. Ústavný súd bez toho, aby zaujal akékoľvek meritórne stanovisko k rozhodujúcim argumentom najvyššieho súdu, môže iba konštatovať, že pre úplnú absenciu protiargumentácie zo strany sťažovateľov nie je možné správnosť záverov najvyššieho súdu meritórne preskúmať.

24. Napriek tomu, že sa najvyšší súd uplatnenými argumentmi sťažovateľov vzhľadom na prijatý právny názor nezaoberal (s výnimkou namietaného nedodržania zákonnej 60-dňovej lehoty), čo vylučuje zároveň potrebu, aby sa nimi zaoberal ústavný súd, ten poznamenáva v súvislosti s námietkou, podľa ktorej najvyšší súd mal vyčkat' na

rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o predbežnej otázke položenej v iných konaniach v obdobných veciach, že táto námietka sa (bez ohľadu na uvedené okolnosti) javí už na prvý pohľad ako neprípustná.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

25. Napriek tomu, že sťažovatelia podali proti napadnutému rozsudku krajského súdu odvolania, uvedenú požiadavku v nich, ale ani v podaných žalobách neuplatnili. Z materiálneho hľadiska preto treba konštatovať, že nevyužili možnosť túto námietku v konaní pred všeobecnými súdmi uplatniť, čo by zakladalo neprípustnosť tejto časti sťažnosti, ak by bolo potrebné sa ňou osobitne zaoberať. Podstatné je aj to, že sťažovatelia ani len netvrdili (tým menej preukazovali), že túto námietku neuplatnili pred všeobecnými súdmi z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

26. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2017